

S. Sayısı : 140

Türkiye - İngiltere Ticaret ve Kliring anlaşmasına merbut listeye kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 liralık bir kontenjan ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/256)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/5610

25 - X - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İngiltere ile aramızda mevcut 27 mayıs 1938 tarihli Ticaret ve kliring anlaşmasına merbut listeye kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 liralık bir kontenjan ilâvesi hakkında İngiltere ile yapılan anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 - X - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Bahsi geçen anlaşmanın 2294 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden İcra Vekilleri Heyetince 19 - X - 1939 tarihinde tasdiki takarrür etmiş olduğu arz olunur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

İngiltere ile aramızda mevcut 27 mayıs 1938 tarihli munzam ticaret ve kliring anlaşmasının birinci maddesinde zikredilen listede İngiltereden memleketimize gelen kitab ve mevkuteler için kontenjan derpiş edilmemişti. Bu hal neticesi işbu memlekette kitab ve mevkute getirilmesi hususu bazı müşküllerle karşılaşmış ve halbuki memleketimizin ingilizce kitab ve mevkutelere olan ihtiyacı ise derkâr bulunmuş olduğundan bu hususu teğmin için yukarıda bahse mevzu edilen kontenjan listesine bu günkü ihtiyacımızı karşılamak üzere üç ayda bir 6 000 türk liralık bir kontenjan ilâvesi düşünülmüş ve bu hususta İngiltere Hükûmetile mutabık kalınarak bir anlaşma yapılmıştır.

Memleketimizde ingilizce bilen sınıfın fikrî ihtiyacını teğmin için lâzım olan kitab ve mevkuteleri en müsaid şartlar içinde tedarik maksadile yapılan bu anlaşma menfaatlerimize uygun olmakla tasdik ve kabulü Büyük Millet Meclisinin tasvib ve tasdikına arz olunur.

Hariciye V. vekili

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/256

Karar No. 15

Yüksek Reisliğe

28 - III - 1940

İngiltere ile aramızda 27 Mayıs 1938 tarihli ticaret ve kliring anlaşmasına merbut listeye kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 liralık bir kontenjan ilâvesi hakkında İngiltere ile yapılan anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetine 19 - X - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte encümenimize havale buyurulmakta tedkik ve mütalea olundu :

İki memleket arasındaki fikrî münasebetlerin inkişafını teğmin eder mahiyette bulunan kanun lâyihası encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile İktisad encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Hariciye En. R.	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	M. Göker	A. Ş. Esmer
Antalya		Diyarbakır
Dr. Cemal Tunca		Dr. İ. Tali Öngören
Diyarbakır	Erzurum	İzmir
Zeki M. Alsan	Pertev Demirhan	H. Mentese
Kars	Sivas	Tekirdağ
G. Muhittin Akyüz	N. Sadak	Y. K. Beyalıt
	Tokad	
	N. Poroy	

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/256

Karar No. 17

Yüksek Reisliğe

6 - V - 1940

İngiltere Hükümeti ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli munzam ticaret ve kliring anlaşmasının birinci maddesinde adı geçen listede İngiltereden Türkiye'ye gönderilen kitaplara mevkut mecmualar için bir kontenjan derpiş edilmediği eihetle mezkûr memlekettten gelen kitab ve mevkuteler bedelinin tediyyatında müşkülâta maruz kalındığından gümrük tarifesinin 348 ve 349 ncu pozisyonlarına giren kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 Türk liralık munzam bir kontenjan kabulü hakkında İngiltere ile yapılan anlaşmanın tasdiki için Hariciye vekâletince hazırlanarak Başvekâletin 25 ilk teşrin 1939 tarih ve 6/5610 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihasile merbutu evrak Encümenimize de havale buyurulmuş olduğundan keyfiyet tedkik ve müzakere olundu :

Yukarıda adı geçen munzam ticaret ve kliring anlaşmasının birinci maddesinde zikredilen kontenjan listesinde İngiltereden gelen kitab ve mevkuteler için ayrı bir kontenjan derpiş edilmiş olması mezkûr memlekettten getirilecek

kitab ve mevkuteler bedelinin tediyyatında müşkülâta maruz kalınacağı ve netice itibarile de İngilterede neşredilen kitab ve mevkutelerden ilim ve sanat ve fikir istifadeleri teğmini güçleşeceği eihetle bu mahzurun izalesi maksadile Hükümetçe tanzim kılınmış olan kanun lâyihası küçük bir tavzih ile Encümenimizce de kabul edilmiş olduğundan Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

İktisad E. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
Giresun	Diyarbakır	Afyon K.
İ. Sabuncu	N. Sünkitaş	
Afyon K.	Ankara	Bursa
Bereç Türker	A. Ulus	Fazlı Güleç
Denizli	Edirne	Erzincan
Tahir Berkay	T. Göksel	S. Başolac
İstanbul	İstanbul	İzmir
A. Daver	A. Hamdi Denizmen	Benal Arıman
Kars	Kastamonu	Konya
K. Arıklı	M. Celâl Bayar	H. Dikmen
Tunceli		
M. Yencl		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İngiltere ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmasına merbut listeye kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 liralık bir kontenjan ilâvesi hakkında İngiltere ile yapılan Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — İngiltere ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli munzam Ticaret ve Kliring Anlaşmasının birinci maddesinde zikredilen listeye İngiltereden memleketimize gelen ve gümrük tarifemizin 348 ve 349 ncu pozisyonlarına giren kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 Türk liralık munzam bir kontenjan ilâvesi hakkında Hariciye vekâletile İngiltere Büyük Elçiliği arasında nota teatisi suretile yapılan anlaşma kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — İşbu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 - X - 1939

Bş. V. ve Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	F. Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayık Öztrak		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V. ve Zr. V. V.	İk. V. ve Ti. V. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	
Mü. V.		Ti. V.
A. Çetinkaya		

İKTİSAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İngiltere ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli ticaret ve kliring anlaşmasına merbut listeye kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6000 liralık bir kontenjan ilâvesi hakkında İngiltere ile yapılan anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — İngiltere ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli munzam ticaret ve kliring anlaşmasının birinci maddesinde zikredilen listeye İngiltereden memleketimize gelen ve gümrük tarifemizin 348 ve 349 ncu pozisyonlarına giren kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 türk liralık munzam bir kontenjan ilâvesi hakkında Hariciye vekâleti ile İngiltere Büyük Elçiliği arasında teati edilen notanın 2294 sayılı kanuna tevfikân İcra Vekilleri Heyetince kabul edildiğine dair 2/12186 sayılı ve 19 - X - 1939 tarihli karanname tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

2/12186

Kararname sureti

İngiltere ile aramızda mevcut 27 Mayıs 1938 tarihli munzam Ticaret ve Kliring anlaşmasının birinci maddesinde zikredilen listeye, İngiltereden memleketimize gelen ve Gümrük tarifesinin 348 ve 349 ncu pozisyonlarına giren kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 Türk liralık munzam bir kontenjan ilâvesi hakkında 2/12066 sayılı kararname ile verilen salâhiyete istinaden İngiltere sefareti ile teati edilip Hariciye vekillığının 16 - IV - 1939 tarih ve 50387/418 sayılı tezkeresile tevdi olunan ilişik notalar İcra Vekilleri Heyetince 19 - X - 1939 tarihinde tedkik olunarak; 2294 sayılı kanunun ikinci maddesine tevfikân tasdikı kabul olunmuştur.

Bay Vekil

1. Kıraliyet Hükûmeti Hariciye Nazırından aldığım talimata atfen Büyük Beritanya ve Şimalî İrlanda Müttehid Kırallığı Hükûmetinin, Londrada 27 Mayıs 1938 tarihinde imzalanmış bulunan munzam ticaret ve kliring itilâfının birinci maddesinde zikredilen listeye Müttehid Kırallıktan gelen ve Türk gümrük tarifesinin 348 ve 349 numaralı bendlerine giren kitab ve mevkuteler için üç ayda bir 6 000 Türk liralık munzam bir kontenjan ilâvesini istediğini arz ile şeref kesbederim.

2. Türkiye Hükûmeti yukarıda maruz tesviye suretini muvafık bulduğu takdirde bu notanın zati Devletlerinin cevaplarile birlikte Müttehid Kırallık Hükûmeti ile Türkiye Cümhuriyeti arasında bir itilâf şeklinde telâkki edilmesini ve bu itilâfın makabline teşmil suretile 1 kânunu sani 1939 tarihinden itibaren meriyete konularak aralıkta Müttehid Kırallıktan gelen bu gibi eşyanın Türkiyeye girmesi hakkında diğer hükümler konulmadıkça 31 kânunu evvel 1939 tarihine kadar muteber kalmasını teklif eylerim.

Bu vesile ile ihtiramatı faikamı teyid eylerim Bay Vekil.

Ekselâns Bay Dr. Refik Saydam

Türkiye Cümhuriyeti Bş. V. ve Hariciye

Vekâltei vekili

İmza

H. M. Knatchbull - Hugessen

Ankara, 10 ilk teşrin 1939

Bay Büyük Elçi,

27 Mayıs 1938 tarihinde Londrada imzalanmış bulunan Türkiye - İngiltere munzam Ticaret ve Clearing itilâfının birinci maddesinde zikredilen listeye Müttehid Kırallıktan gelen ve Türk gümrük tarifesinin 348 ve 349 ncu maddelerine giren kitab ve mevkuteler için her üç ayda bir 6 000 Türk liralık munzam bir kontenjan ilâvesi hususunda Cümhuriyet Hükûmetinin mutabık olduğunu, 10 ilk teşrin 1939 tarih ve 202 sayılı mektubunuza cevaben, Ekselânslarma bildirmekle şerefyab olurum.

Cümhuriyet Hükûmeti bu Anlaşmanın makabline teşmil suretile 1 son kânun 1939 tarihinden itibaren meriyete konulması ve, aralıkta Müttehid Kırallıktan gelen bu kabül eşyanın Türkiyeye dahilü hakkında yeni hükümler konulmazsa, 31 ilk kânun 1939 tarihine kadar muteber kalması hususunda da mutabıktır.

En derin hürmetlerimin kabulünü rica ederim, Bay Büyük Elçi,

Ekselâns

Sir Hughe M. Knatchbull-Hugessen

Büyük Britanya Büyük Elçisi

Ankara

Hariciye vekâleti vekili N.

Numan Menemencioğlu